

หลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีในบริบทของการแก้ไขปัญหา
หมอกควันข้ามแดนของประเทศไทย

พริตตา ศิริพฤกษ์พงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	หลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีในบริบทของ การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนของประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวพริดา ศิริพฤษพงษ์
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและผลกระทบของภาวะมลพิษทางอากาศ สถานการณ์ภาวะมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนในประเทศไทย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศในการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณี (Due Diligence) รวมไปถึงมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศในการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีเพื่อป้องกัน ลดและควบคุมปัญหาภาวะมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นไปได้ของการนำระบบกฎหมายของสิงคโปร์เกี่ยวกับความรับผิดชอบขององคภาวะที่ก่อมลพิษข้ามพรมแดนมาใช้กับประเทศไทยอันนำไปสู่การปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศตามหลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณี

จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันสถานการณ์ภาวะมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนในประเทศไทยน่าเป็นกังวลเนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้นเผชิญสถานการณ์มลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนเป็นประจำทุกปี โดยส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นในช่วงเวลาดต้นปี และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งยังส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เมื่อศึกษาแหล่งกำเนิดของมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจะพบว่า มีทั้งแหล่งกำเนิดในประเทศไทยและแหล่งที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย มลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนเป็นปัญหาที่รัฐต้องเร่งดำเนินการเพื่อป้องกัน ลดและควบคุมมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนที่รุนแรงขึ้นในปัจจุบัน ผู้เขียนจึงได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีที่ใช้ในบริบททั่วไปและในบริบทของสิ่งแวดล้อมรวมถึงแนวคำวินิจฉัยของศาลในคดี Pulp Mills และคดีที่อยู่ในศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศเพื่อหาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการที่เพียงพอตามหลักการใช้ความ

ระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีอันจะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในบริบทของมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน จากการศึกษาพบว่าสาระสำคัญของหลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีนั้น ได้แก่ มีการออกกฎเกณฑ์หรือมาตรการต่าง ๆ ที่เหมาะสม, มีการรักษาระดับการเฝ้าระวังในการบังคับใช้มาตรการ, มีการใช้การควบคุมทางด้านปกครองต่อผู้ดำเนินการที่เป็นรัฐและเอกชน, มีการพิจารณาอย่างระมัดระวังในเรื่องของเทคโนโลยีที่ใช้และในกรณี que ดำเนินโครงการขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนมากต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ทั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกทำการศึกษากฎหมายว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามพรมแดนของสิงคโปร์ (Transboundary Haze Pollution Act 2014) ที่เคยประสบปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำกฎหมายว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามพรมแดน ค.ศ. 2014 ของสิงคโปร์เกี่ยวกับความรับผิดชอบขององคภาวะที่ก่อมลพิษข้ามพรมแดนมาพัฒนากฎหมายมลพิษทางอากาศของประเทศไทยอันนำไปสู่การปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศตามหลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณี รวมทั้งวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศของประเทศไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันในแง่ของหลักการใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณี

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าควรบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องของมลพิษทางอากาศโดยครอบคลุมถึงกรณีของมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนและมีหน่วยงานที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนไว้โดยเฉพาะตามแบบอย่างกฎหมายว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามพรมแดนของสิงคโปร์

ABSTRACT

Independent Study Title	Due Diligence in the Context of Solving the Transboundary Haze Problem in Thailand
Researcher	Ms. Putita Siriprukphong
Degree Name	Master of Laws
Academic Year	2022

This independent study focused on examining the problems, facts, and impacts of haze pollution as well as transboundary haze pollution in Thailand and the international obligations to exercise due diligence. The study also explored Thailand's legal measures for complying to international due diligence obligations in preventing, reducing, and controlling transboundary haze pollution. The results of the study were then compared to Thailand's ability to enforce Singapore's legal system against the entities responsible for haze pollution, which could lead to international due diligence obligations.

According to the study, the current situation of transboundary haze pollution in Thailand is concerning, as people living in the upper northern region endure this pollution every year. It normally occurs in the start of the year, and it has now deteriorated to the point that it is hazardous to people's health and livelihood, as well as having an impact on the economy and the environment. When researching the origins of haze pollution, it is discovered that there are sources in Thailand as well as sources in neighboring countries. Transboundary haze pollution is an increasing problem that requires the government to act fast to avoid, reduce, and control. As a result, the researcher examined the concepts of due diligence in general and in the environmental contexts, including court decisions in the pulp mill case and cases before the International Tribunal for the Law of the Sea, in order to identify best practices for transboundary haze pollution. From the study, it appears

that the essence of due diligence is to enact appropriate legislation or measures, maintain some level of vigilance in law enforcement, exercise administrative control over state and private actors, and carefully consider the technology used, as well as conduct an environmental impact assessment (EIA) for large and complex projects. The researcher used the Transboundary Haze Pollution Act 2014 of Singapore, a country facing transboundary haze pollution from neighboring countries, to analyze and compare Thailand's ability to enforce Singapore's legal system against entities responsible for haze pollution, which could lead to international due diligence obligations. In addition, an analysis of Thailand's applicable haze pollution laws from a due diligence perspective was also conducted.

The researcher views that laws on haze pollution should be enacted to cover a case of transboundary haze pollution and provide authorities to monitor and resolve this problem, following the Transboundary Haze Pollution Act 2014 of Singapore.